మస్కాట్ మల్లయ్య

పూల బుష్షర్, పూల లుంగీ వేసుకొని బుర్రమీసాలతో వున్న ముప్పై ఐదు సంవత్సరాల వ్యక్తి గబగబా నడుస్తున్నాడు. అతన్ని చేరుకోవడానికారాటపడుతూ గబగబా నడవడానికి వయసడ్డం వస్తుంటే ఆయాసపడుతున్నాడు ఏడుపదులు దాటిన మాధవరావు... ఆతన్నందుకోవడమిక తన నుంచి కాదని

''మల్లయ్యా! ఓ మస్కాట్ మల్లయ్యా! ఆగు బిడ్డాగు...'' అన్నాడు.

ఆ మాటలు విని మరింత వేగంగా నడుస్తున్నాడు మల్లయ్య...

''మల్లన్నా! ఓ మస్కాట్ మల్లన్నా! కొంచెమాగు బిడ్డ...'' కేకేసినట్టన్నాడు మాధవరావు.

లుంగీ పైకి మలిచి బొడ్లో చెక్కుకొని ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు మల్లయ్య...

బిడ్డట బిడ్డ... ఎక్కన్నుంచొచ్చిందీ మర్యాద...? అబ్బో! గుండెల్దీసిన బంటీ కర్ణపాయన.... ''మల్లిగా... అరేయ్ దొంగమల్లిగా'' అని తప్ప తన నెప్పుడూ మర్యాదగా పిలువలేదు. ఈ రోజు మల్లన్నా అంటున్నాడు... మస్కాట్ మల్లన్నా అని పిలుస్తున్నాడు... అందుకే అన్నారు పైసతోనే భాగోతమని...

తనలో తాననుకున్నాడు మల్లయ్య... మాధవ రావు మాటలు వినబడనట్టే తొందర తొందరగా నడుస్తున్నాడు...

''మస్కాట్ మల్లయ్యా! ఓ మల్లన్నా! అట్లాగు...'' అరుస్తున్నాడు మాధవరావు.

''మస్కాట్ మల్లన్నా! కర్ణప్పంతులు పిలుస్తండు గాదె... ఎగపోసుకుంటిరికత్తండు.. అట్లాగ లేవు...'' ఎదురుగా వస్తున్న రంగయ్యన్నాడు...

''వింటున్ననే రంగన్న... పంతులు మాటలు మా వినబడ్తన్నాయి... రానియ్... మొసపోసుకుంట ఉరికి రానియ్...'' రంగయ్యతో అని నవ్వి మరింత వేగంగా నడుస్తున్నాడు మల్లయ్య...

'' ఊళ్లో మునుపట్లా నడవడం లేదు... చేతుల్లో అధికారాలు లేవు... అందుకే ఈ మర్యాదలొచ్చాయి... పంతులు లాంటి వాళ్ళిప్పుడు కోరలు తీసినపాముల్లా వున్నారు. లేకుంటే వీళ్ళ పటాటోపం కొద్దేనా...? సమయమొస్తే వీళ్ళు మళ్లీ విజృంభిస్తారు... ఎంత కోరలు తీసిందైనా పాము

పామే... పాముల్లాంటి ఇలాంటి వాళ్ళను నమ్మకూడదు...' తనలో తానే గొణుక్కున్నట్లుకున్నాడు మల్లయ్య.

వెనక్కు చూసాడు.. తన నందుకోవడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాడు మాధవరావు... చెమటలు కారుతున్నాయి. గబగబా నడవడం వల్ల ఎగపోతొస్తుంది... వివరానట్టు నటించి పంతులు నింకొంచెం ఏడ్పించాలనుకుంటూ ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు.

''మల్లయ్యా! మస్కట్ మల్లయ్యా!'' పిలుస్తూన్నాడు మాధవరావు.

కరీంనగర్ జిల్లాలో వున్న తమ ప్రాంతంలో గల్ఫ్ దేశాల్లోని ఏ దేశానికి వెళ్ళొచ్చినా ఊరివాళ్ళు మస్కట్ పోయొచ్చాడంటారు. కొందర్ని ఆ పేరుతోనే పిలుస్తారు. తమ ఊర్నుంచి మొట్ట మొదటి వ్యక్తిగా లిబియాకు పోయొచ్చాడు తాను... ఏడేడు సముద్రాల అవతల వున్న దేశం కాని దేశమైన లిబియా నుంచి ఆరు నెలల క్రితమే తాను తిరిగొచ్చాడు. మూడు నాలుగేళ్ళ క్రితం మొదటిసారిగా లిబియా నుంచి వచ్చినప్పట్నుంచీ తనినందరూ మస్కట్ మల్లయ్యనే పిలుస్తున్నారు.

తననలా పిలువడానికి గల కారణాలను మననం చేసుకున్నాడు...

మాధవరావు పిలువు విన్న మల్లయ్యకు తననంతకు ముందు ఊరివాళ్ళు పిలిచే 'దొంగోడా... దొంగ మల్లిగా...' అనేపదాలే చెవుల్లో ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. ఊళ్ళో తాను పడ్డ అవమానాలే గుర్తుకొస్తున్నాయి. తన పది పదిహేనేళ్ళ విలువైన జీవితాన్ని ఊరొదిలి ఎక్కడెక్కడో గడిపిన బతుకును జ్ఞాపకం చేసుకుంటున్నాయి.

'దొంగోడా... దొంగోడా...' అన్న మాటలే అతని చెవుల్లో గింగురుమంటున్నాయి.

''అట్లాగే మల్లన్న... పంతులు పాపమురికత్తండు...'' ఎదురొస్తున్న మరో మనిషన్నాడు.

'' ఆగుత... ఆగుత...'' అంటూనే నడుస్తున్నాడు మల్లయ్య.

నున్నగా కొరిగిన గడ్డం, మీసాలు, తెల్ల లాల్చీ, ధోతీ ధరించి పూలరంగడిలా కచేరీపై కూర్చొని తహసీలు వసూలు చేసేవాడు పంతులు... వసూళ్ళ సమయంలో దయాదాక్షిణ్యాలసలే చూపే వాడుకాదు. డబ్బు చెల్లించడమాలస్యమైతే దొగికిన వస్తువును తీసుకెళ్ళేవారు సుంకర్లు... రైతులను పట్వారీ, సుంకర్లు గడగడలాడించేవారు... ఎంతో మంది నాగటెద్లను విడిపించుకొని తీసుకపోయారు... కచేరీలో కూచొని బజార్లో వెళుతున్న స్త్రీలతో పరాచికాలాడేవాడు.. బూతుజోకు లేసే వాడు... ఆతడు, అతని స్నేహితులు వెకిలిగా నవ్వుతుంటే స్త్రీలు అవమానభారంతో తలలు వంచుకొని వెళ్ళిపోయేవారు... ఎంతో మంది స్త్రీలతో ఆతనికి అక్రమ సంబంధాలుండేవి...

పట్వారి గూర్చి తండ్రి చెప్పగా విన్నవి, తాను చూసినవి జ్ఞాపకం చేసుకున్నాడు మల్లయ్య... తన వెనుకే వస్తున్నాతనిపై అసహనం కలిగింది.

'ఇలాంటివాళ్ళెన్నో పాపాలు చేసారు... సాగిన వరకు అధికారాలను చలాయించారు. తాను ఊళ్ళో లేనప్పుడు ఉవ్వెత్తున లేచిన ఉద్యమాల వల్లకుక్కిన పేనుల్లా తయారయ్యారు... లేకుంటే వాళ్ళను ప్రశ్నించే దమ్మెవరికైనా వుండేదా?' అనుకున్నాడు.

''మస్కట్ మల్లన్నా.. ఓ మస్కట్ మల్లన్నా...'' గట్టిగా కేకేసాడు. మాధవరావు.

'కర్నెప్పుడుగ వదిలేట్టు లేడు.. ఇప్పుడు వీళ్ళ పరిస్థితి పూలమ్మినచోటే కట్టెలమ్మినట్టుంది... అయినా కొందరి సొగరింకా అణగలేదు... తానిలాంటి పెద్దల, దొరల బాధలు పడలేకనే కదా ఊర్ను,

దేశాన్ని వదిలిపెట్టిపోయింది... పెళ్ళి చేసుకొని సుఖపడాల్సిన వయసులో పెళ్ళిపెటాకులు లేకుండా రాజ్యంగాని రాజ్యం పోయింది...'

"మల్లన్నా... పట్వారి పంతులు రికొస్తండు. ఆగవే..." ఉతనివెంటే నడుస్తూ అన్నాడు దుర్గయ్య.

మల్లయ్య నడక వేగం తగ్గించాడు.

" ఏమాగుడురా తమ్మి...? అయినె... సంగతి మనకు తెలువదా? ఇయ్యాల్ల నేను కొంచెం పచ్చుగున్ననని నా వెంబడి పడుతండు... తను నుంచి గున్నప్పుడు ఎంతమందిని గోసపుచ్చుకున్నడు...?"

"నువ్వన్నది నిజమేనె మల్లన్న...కాని, పంతులిప్పుడు చచ్చినపాము.. వీళ్ళ పట్వారీగిరీ లెప్పుడో పోయినయి... ఊళ్లల్ల లొల్లులైనంక ఈల్లంత తోకలు ముడిసింద్రు.. సరెగని పంతులెందుకు నీ ఎంబడి పడుతుండే... రొండు మూడు సార్లు నీగురించడిగిండు.." అన్నాడు దుర్గయ్య.

" ఏవున్నదేంది...? నేను మళ్ళీ మస్కూట్‌కు పోతె అయినె కొడుకును తీసుకపొమ్మంటడేమొ... ఇదు వరకు రెండు సార్లు సెప్పిండు... చాల రోజులైంది గద నేనొచ్చి... ఇగ పోతనని వెంబడిపడుతుండు... లేకుంటె ఆయనెకు నాతోనేంపని...?"

వాళ్ళు మాట్లాడుతూ నడుస్తున్నారు.

మాధవరావు వాళ్ళను చేరుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

"తీసుకపోతె తీసుకపో లేకుంటె లేదు కని ఏదో ఒకటి చెప్పలేవు పంతులుకు... అయ్యకు పుట్టిన నలుగురు పరమ భాగోతులన్నట్టుందయినె పిల్లల సంగతి... బిడ్డలనే మంగీత మియ్యలేదు... కొడుకులు గూడ ఆవారాగాల్లే అయింద్రు..."

" ఇగో... దుర్గన్నా! మునుపు పాపాల్జేత్తె తలుగుటానికి కొంతకాలం పట్టేది... తాతల్జేసిన పాపాలు మనుమలకు తలిగేటి యంటరు.. ఇప్పుడదంతేం లేదు... ఎప్పటి యప్పుడే తలుగుతున్నాయి... చేసిన పాపాలుట్టిగనే పోతయా...?"

ఇప్పుడు మాధవరావు వాళ్ళను చేరుకున్నాడు.

"అబ్బ నీ కడుపుల అంబలి వడ...! ఏమి నడకరా మల్లన్న నీది...? విమానంలా దూసుకపోవడ్తిడని...! ఆగుమంటె ఆగుత లేకపోతివి... ఎప్పుడు తిమ్మితంగ మాట్లాడుదామన్నా దొరుకకపోతివి.. ఓసారి తాళ్ళళ్ళకు పోతివి... ఇంకోసారి పొలం దిక్కు పోతివి... మరోసారి సోపతికాల్లతోనెటో పోతివి... ఇప్పుడేమొ మొత్తుకుంటున్నా ఊరుకబుచ్చుకోవడ్తిని... కొంచెం మాట్లాడుతె నీ ముల్లేం బోతంది బిడ్డ..." అన్నాడు.

గబగబా నడిసొచ్చిన అలసటతో రొప్పుతున్నాడు.

"పంతులూ! మీరు పెద్దలోకులు... మేం పేదోల్లం... మీరు నాతో నేం మాట్లాడుతరు? మల్ల మేం దొంగలమైతిమి...?" అన్నాడు మల్లయ్య నడుస్తూనే.

"చచ్చిన పామునెందుకు చంపుతవు మల్లన్నా? పాత విషయాలు మనసులో పెట్టుకోకు... ఆ కాలం పోయింది..." అన్నాడు వెంటనడుస్తూ.

దుర్గయ్య తన ఇల్లు రాగానే వెళ్ళిపోయాడు.

మల్లయ్య, మాధవరావు ఒకరి పక్క నొకరు నడుస్తున్నారు.

ఎంత మనసులోంచి తీసేద్దామన్నా, తను మరిచిపోదామని ప్రయత్నించినా 'దొంగోడా...

దొంగోడా...'' అంటూ అవమానించిన పంతులు రూపమే మల్లయ్య కళ్ళముందు కదులుతుంది...

మల్లయ్య పేద కుటుంబంలో పుట్టాడు... దుర్భర దారిద్ర్యమనుభవించాడు.. చిన్నతనంలోనే మాధవరావుకు పాలేరున్నాడు. కోడి కూయకముందే లేచి పశువుల కొఠం దగ్గరికెళ్లాలి... పేడతియ్యాలి... గడ్డివేయాలి... నీళ్ళు తోడాలి... కట్టెలు కొట్టాలి... పశువుల మేపాలి... నాగలి దున్నాలి... మోటగొట్టాలి.. బంతి కట్టాలి... కోతకోయాలి... మోత మోయాలి... అన్నిపనులూ చేయాలి. ఇచ్చే జీతం అతి తక్కువ... అయినా నోరు మెదపకూడదు.. తెల్లవారక ముందు నుంచి రాత్రి వరకు ఒళ్ళు వంచకుండా ఎంత పనిచేసినా తిట్లు తప్పేవి కావు.. ఎన్నోసార్లు తన్నులు తిన్నాడు.. ఎంత పని చేసినా మాధవరావు కర్కోటకుడిలాగే ప్రవర్తించేవాడు..

అతనికి పాలేరుగా వుండి పనిచేయడం సాధ్యం కాదని మరో దొరకు పాలేరుగున్నాడు. అక్కడా పరిస్థితి అంతకు భిన్నంగా ఏం లేదు. పాలేరుతనం చాలించుకొని కూలి పనులు చేయడం ప్రారంభించాడు. బావులు తవ్వడం, బంతులు కొట్టడం... లాంటి పనులెన్నో చేసాడు... అయినా ఏ పనీ కడుపు నింపలేదు... ఈలోగా ఆతని తల్లిదండ్రులు మరణించారు... ఉన్న అర ఎకరం చేను ఏదో సాకుతో మాధవరావుకలుపుకున్నాడు.

ఆకలితో ఎన్నోసార్లు మలమల మాడాడు మల్లయ్య. అప్పుడప్పుడే నూనూగు మీసాల నూత్నయవ్వనంలోకి అడుగుపెడుతున్నాడు మల్లయ్య. నాలుగు రోజులుగా కూలి లేదు... ఇంట్లో ఒక్క బియ్యపిత్తూ లేదు.. గడుకన్నం వండుకుందామన్నా జొన్నలు లేవు... కొనుక్కోవడానికొక్క పైస కూడా లేదు... ఈ నాలుగు రోజుల్లో రెండు సార్లు మిత్రుడింట్లో తిన్నాడు.

ఏం చేయాలో తోచక మంచంలో పడుకొనున్నాడు మల్లయ్య... ఇద్దరు స్నేహితులొచ్చి ఊరుబయటకు తీసుకెళ్ళారు. కడుపులో ఎలుకలు పరుగెత్తుతున్నాయి మల్లయ్యకు... ఎదురుగా ఈత చెట్లుకనబడ్డాయి. వాటికి వేలాడుతూ మట్టి ముంతలు... అందులోంచి కమ్మని కల్లువాసన.

''మల్లన్నా! కల్లు బుడ్లు విడుచుకొని తాగుదాం...'' అన్నాడాతని స్నేహితుడు.

''వద్దు... ఎవ్వలన్న చూస్తె మంచిగుండది...'' అన్నాడు మల్లయ్య.

'' ఏవ్వలేం జూడరు... ఏం జేత్తరు పటు...'' ఇంకో మిత్రుడు బలవంతం చేసాడు.

ఓ దిక్కు కడుపులో పేగులరుస్తున్నాయి. ఔనన ఁప్పలేదు. ముగ్గురు కలిసిమూడు చెట్లకున్న 'బుడ్లు' విప్పారు. కడుపు నిండా కల్లు తాగారు... ఖాళీ కుండలను యథాస్థానంలో కట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంతలో కావటికాడు చూసాడు. కింద నిల్చొనున్న ఇద్దరూ ఆతన్ని చూసి పారిపోయారు. మల్లయ్య నిచ్చెన దిగబోయేంతలో కావటికాడొచ్చి పట్టుకున్నాడు.

ఎంత మొత్తుకుంటున్నా వినకుండా ఊళ్ళోకి లాక్కెళ్ళాడు.

పంచాయతీ పెట్టారు...

కొందరు పాపం పోనీయలే అన్నారు... కొందరు ఇలాంటివి వదలకూడదన్నారు.. మాధవరావుమాత్రం పట్టుబట్టాడు... ఆతనికి శిక్షపడాల్సిందేనన్నాడు... వదిలి పెట్టేది లేదన్నాడు.

''కల్లు దొంగగాడిద కొడుకా... దొంగ మల్లయ్యా!'' అని సంబోధించాడు.

''కల్లు లొట్టిమెడలో వేసి ఊరేగించాలి...'' అన్నాడు...

ఆ మాటల కందరూ ఒప్పుకున్నారు.

డప్పులు తెచ్చారు. ఖాళీ లొట్లు మల్లయ్య మెడలో వేసారు... ఈతాకులు దండలు వేసారు... డప్పులు కొడుతూ 'దొంగోడా, కల్లు దొంగా' అనుకుంటూ హేళన చేస్తూ ఊరంతా తిప్పారు. మాధవరావుకు పాలేరుతనం మానుకున్నందుకు, ఓ సారి తిరగబడి మాట్లాడినందుకు ప్రతీకారం ఇలా తీర్చుకున్నాడనుకున్నాడు మల్లయ్య.

ఈ అవమానంతో మల్లయ్యకు తల తీసేసినట్టయింది. అవమానాగ్నిలో అతని హృదయం భగభగ మండుతూంది.

ఆ రోజునుంచాతన్ని 'కల్లుదొంగ... దొంగ మల్లయ్య' అనే పిలుస్తున్నారు. పట్వారైతే కనిపించినప్పుడల్లా వెకిలిగా నవ్వుతున్నాడు. మరీ ఒత్తి పట్టి పిలుస్తూ అవమానిస్తున్నాడు.

ఎన్నో అవమానాలను భరిస్తూ అతికష్టంగా ఊళ్ళో ఆరు నెలలు గడిపాడు మల్లయ్య.

మాధవరావు తన కుటుంబ పరిస్థితి గూర్చి, కొడుకుల గూర్చి ఏవేవో చెబుతున్నాడు... గత జీవిత పుటలను తిరగేస్తున్న మల్లయ్యకు ఒక్క మాటా చెవికెక్కడం లేదు.

తన ప్రక్కన నడుస్తున్న మాధవరావుమల్లయ్య కళ్ళకు విషసర్పంలా కనబడుతున్నాడు... తననంటుకొని నడుస్తుంటే తేళ్ళు, జెర్రులు పాకినట్టనిపిస్తూంది...

అప్పుడు తననెంతో అవమానించిన వాళ్ళే ఈ రోజు మర్యాదగా పిలుస్తున్నారు. దొంగోడా అన్న వాళ్ళే మల్లన్నా అని పిలుస్తున్నారు. కల్లుదొంగని తిట్టిన వాళ్ళే మస్కట్ మల్లయ్యా అని గౌరవిస్తున్నారు. అంటే బెల్లమున్నచోటే ఈగలు ముసురుతాయన్నమాట... తానీ రోజుకొంత డబ్బుతో ఓ స్థితిలో వున్నాడు.. తనకో ఇల్లుంది... కొంత పొలముంది... ఏ కార్యమైనా తననందరూ పిలుస్తున్నారు. అందరు పది రూపాయలు చదివిస్తే తాను ఇరవై రూపాయలు చదివిస్తున్నాడు. ఊరి వాళ్ళతో పాటు చుట్టాలు, బంధువులూ తన చుట్టూ మూగుతున్నారు...

మాధవరావు తన కొడుకును మల్లయ్యతో పాటు తీసుకుపోవాల్సిన అవసరం గూర్చి చెబుతున్నాడు... మల్లయ్యకు మాత్రం పాత విషయాలు జ్ఞాపకమొస్తున్నాయి.

దొంగతనం వల్లఅవమానమైన తర్వాత ఓసారి చెల్లిలింటికి పోయాడు తాను. ముఖం ముడుచుకుంది చెల్లెలు.. తననో పురుగును చూసినట్టు చూసింది.

అలిగి అత్తగారింటికి, చెడి చెల్లెలింటికి పోవద్దన్న పాత సామెత జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఒక్క పూట కూడా ఉండకుండానే తిరిగొచ్చాడు. అలాంటి చెల్లెలిప్పుడు అన్నయ్యా అని ప్రేమవొలకబోస్తుంది... దొంగోడికెవ్వలు పిల్లనిస్తామన్నవాళ్ళే ఇప్పుడుతాను దాదాపుగా నడీడుకొచ్చినా పిల్లనిస్తామంటున్నారు... కొందరు కట్నం కూడా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారు...'' ఇదీ లోకం...'' తనలో తానే నవ్వుకున్నాడు.

మాధవరావు ఏదేదో మాట్లాడుతూనే వున్నాడు.

''మాట్లాడవెందుకు మల్లన్నా? నువ్వు మళ్ళీ ఎప్పుడు మస్కట్‌కు పోతున్నావు?'' అన్నాడు.

వీళ్ళకు తాను మళ్ళీ పోవడం కావాలి... తమ వాళ్ళు పోవడానికి తన సహాయం కావాలి. అందుకే తన వెంట పడుతున్నారు. ఒడ్డు చేరే వరకు ఓడమల్లప్ప... ఒడ్డు చేరింతర్వాత బోడి మల్లప్ప అనే రకం వీళ్ళు. వీళ్ళకు తాను పోవడమే కాని ఇతర విషయాలొద్దు... తనలాగేకొంత డబ్బు సంపాదించడం వీళ్ళుద్దేశం.. కాని అందుకోసం తానెన్ని పణంగా పెట్టాడు...? ఎన్ని అవమానాలను భరించాడు? ఎంత మానసిక క్షోభ ననుభవించాడు?? ఎంత ఆత్మాభిమానాన్ని చంపుకొని పనిచేసాడు? తాననుభవించిన

జీవిత మెవరికి తెలుసు? తాను పైకెంతో సంతోషంగా వున్నట్టు కనబడతాడు... కాని, తనలోపలెన్ని అగ్నిపర్వాతాలున్నాయో వీళ్ళకేం తెలుసు? అయినా ఇప్పుడు మస్కట్‌పోవడమేమంత సులభం కాదు... ఎన్నో మోసాలు... ఎంతో దగా...

తనలో తానునుకున్నాడు మల్లయ్య...

''పోత... పోత...'' అన్నాడు మాధవరావుతో.

వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటూ మూడు బజార్ల దగ్గరకు చేరుకున్నారు. అక్కడ వేపచెట్టు నీడకున్న బండల మీద గద్దె మీద కొంత మంది కూర్చొని మాట్లాడుకుంటున్నారు.

''మస్కట్ మల్లయ్యా! ఇట్రా... వచ్చి కూచో... పంతులేంది మల్లన్నెంబడి పడ్డాడు... పంతులూ! పులిబక్కవడ్డా పులి చారలు బక్కపడర్లు...! ఏంగావాలె' అన్నాడు మల్లేత్తు లోదెలు...

''చచ్చిన పామునెందుకు చంపుతర్రా..'' అని గద్దెమీద కాళ్లుకిందికి చాపుకొని కూర్చున్నాడు మాధవరావు... ఆతనికి కొంచెం దూరంలో మల్లయ్య కూర్చున్నాడు.

''మల్లయ్యా! మస్కట్‌కెప్పుడుపోతున్నవు'' అడిగాడు రాఘవరెడ్డి.

ఆ ఊళ్ళో ముఖ్యంగా ఇదువరకు బాగా బతికినవాళ్ళకు మల్లయ్య మళ్ళీ పోవాలనేవుంది. ఆతడు కట్టెలమ్మినచోటే పూలమ్ముకున్నట్టు తమ కళ్ళ ముందు బతకడం వాళ్ళకిష్టం లేదు. ఆ విషయాన్నర్థం చేసుకున్నాడు మల్లయ్య.. ఆతడేం మాట్లాడకుండా తలూపాడు.

''మల్లన్న ఇగ పోకే నువ్వు సంపాయించిన కాడికి సాలు..'' అన్నాడు ఆతని స్నేహితుడు రాజయ్య... నవ్వి ఊరుకున్నాడు మల్లయ్య.

వాళ్ళందరూ ఏవేవో మాట్లాడుకుంటున్నారు... మాధవరావు మాత్రం మల్లయ్యనేదేదో అడుగుతున్నాడు... చెబుతున్నాడు.. ఊకొడుతున్నాడు కానేం మాట్లాడటం లేదు. అతని శరీరమే ఇక్కడుంది కాని మనసెక్కడో తిరుగుతుంది... ఆతని కళ్ళు ముుందెన్నో విషయాలు కదులుతున్నాయి. కొద్ది నిమిషాల్లో ఆతని మనసు గత పదిహేనేళ్ళ జీవిత పుటలను తిరిగేస్తూంది...

ఊళ్ళో దొరల, పెద్ద లోకుల ఆధిపత్యాన్ని సహించలేక, తనపై దొంగగా పడ్డ ముద్రతో కలిగే అవమాన భారాన్ని మోయలేక ఎవరికీ చెప్పకుండా ఊరొదిలి వెళ్ళిపోయాడు మల్లయ్య. పట్నంలో రకరకాల పనులు చేసాడు... ఎందులోనూ తృప్తిగా లేదు. అటు తర్వాత భీవండి వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడ హోటల్లో క్లీనర్‌గా పనిచేసాడు.. రిక్షా తొక్కాడు... తన వృత్తి కాకున్నా మరమగ్గాల మీద పని చేసాడు.. ఇంకా అనేక పనులు చేసాడు.

తనలాంటివాళ్ళపై ఊళ్ళోకంటె కూడా ఎక్కువ దౌర్జన్యాలుండటం గమనించాడు... రిక్షా లాగితే తనకారోజు కూలి పడ్డా పడకున్నాయజమానికైతే చెల్లించక తప్పేది కాదు.. చెల్లించకుంటే గూండాలు దౌర్జన్యంగా వసూలు చేసేవారు. తన్ని మరీ వసూలు చేసేవారు. ఊళ్ళో దొర సుంకర్లు, అనుచరుల కంటె ఘోరంగా ప్రవర్తించేవారు.

తాను వ్యాధిగ్రస్తుడై చేతగాకుండా వున్నా రిక్షా బాడుగ మాత్రం తప్పేది కాదు.. ఇలాంటి పట్టణాల్లో తనలాంటి వాళ్ళపై దోపిడీ మరింత కర్కశంగా, అమానుషంగా వున్నట్టు గమనించాడు.

మూడేళ్ళ తర్వాత కొంత డబ్బుతో ఇంటికొచ్చాడు. తెల్లబట్టలతో ఇంటికొచ్చిన ఆతర్వాత లిబియా వేళ్ళాడు. మల్లయ్యను చూసి అంతా ఆశ్చర్యపోయారు. వాళ్ళలా ఆశ్చర్యపోతుండగానే కొంత

పొలం కొనుక్కున్నాడు... చిన్న ఇల్లు కట్టుకున్నాడు.. తీగల రాజయ్య కొడుకును తీసుకొని మళ్ళీ వెళ్ళిపోయాడు.

అక్కడి వాతావరణం పడక తీగల రాజయ్య కొడుకు ఏడాదిలోగానేచనిపోయాడు. అతనికోసం నానా కష్టపడ్డాడు మల్లయ్య. ఇండియన్ ఎంబసీకి తెలుపడానికెంతో శ్రమపడ్డాడు. తనను చూసి అక్కడి వాళ్ళు కన్నెర్ర చేసారు. ఆతని ఇన్సూరెన్స్, మిగతా డబ్బు తీగలరాజయ్యకు పంపించేసరికి తల ప్రాణం తోక కొచ్చింది. ఎక్కడో పుట్టి ఎక్కడో పెరిగి దేశం కాని దేశంలో కన్నుమూసిన తన ఊరివాని మరణం మల్లయ్యకు షాక్‌లా వుంది. ఐదారు నెలల వరకాతడు మనిషే కాలేదు.. అయినా తుదధ్యేయాన్ని గుర్తుంచుకొని పనిచేయక తప్పలేదు. చేయకుంటే వెళ్ళదు.. పోగా తన మానసిక పరిస్థితితో వాళ్ళకేం పట్టింపులేదు... తన ఆరోగ్య పరిస్థితి వాళ్ళ కసలే అవసరం లేదు... వాళ్ళకు కావల్సింది పని...

ఊళ్ళో దొరకు, బీవండిలో రిక్షా యజమాని లాంటివాళ్ళకు, అక్కడ కంట్రాక్టర్‌లాంటి వాళ్ళకు పెద్దగా తేడా వున్నట్టు కనపడలేదు మల్లయ్యకు... పైగా వీరిలో మొదటి వ్యక్తి కంటె రెండవ వ్యక్తి, రెండవ వ్యక్తి కంటె మూడవ వ్యక్తి ఎక్కువ దౌర్జన్యకారులుగా కనబడ్డారు.

ఆరు నెలల క్రితమే ఊరికి తిరిగొచ్చాడు మల్లయ్య. మరింత భూమినికొన్నాడు. ఊళ్ళో చాలా మార్పులు రావడం గమనించాడు... మళ్ళీ ఆతడు వెళ్ళిపోతాడనే అనుకుంటున్నారు.

''పెళ్ళాపెటాకులా పోకేం జేత్తాడు?''

''ఇక్కడేముంది? అక్కడికి పోతె బాగా సంపాయించచ్చు...''

''సంపాయించి ఎవ్వలకు పెడతడు తియ్యి''

తనను గురించి రకరకాలుగా అనుకోవడం విన్నాడు. ఈ ఆరు నెలలుగా ఊళ్ళో పరిస్థితులను గమనిస్తున్నాడు తాను ఊరు వదిలిపోయినప్పటికీ ఇప్పటికీ గల తేడాను గమనిస్తున్నాడు... కొంత మంది దొరలు ఊళ్ళొదిలి వెళ్ళిపోవడం ఆతని దృష్టిలో కొచ్చింది... యాభైలు, వందల ఎకరాలున్న దొరల వ్యవసాయాలు మూలపడటం గమనించాడు.. తన భవిష్యజ్జీవితం గూర్చి నిర్ణయం తీసుకున్నాడు....

తన ఇన్నేళ్ళ జీవితాన్ని మూడు ప్రదేశాల్లో తాను బతికిన బతుకును నెమరువేసుకున్న మల్లయ్యకు ఊరే ఇప్పుడాత్మీయమైందిగా కనబడుతూంది.

ఇప్పుడాతని హృదయంతేలికైంది...

''మల్లయ్యా! ఏమో బాగాలోచిస్తున్నవు...? నడిబజార్లో కూచొని ఆలోచనలో పడ్డవేంది? మేమందరం మాట్లాడుతుంటె నువ్వేంమాట్లాడవేంది....? పంతులు పిల్లలనట తీసుకుపోతవా...?'' అన్నాడు నర్సిరెడ్డి.

ఆ మాటలతో ఈ లోకంలోకొచ్చాడు మల్లయ్య.

అయినా ఏం మాట్లాడలేదు.

'' ఓ మస్కట్ మల్లయ్యా! చప్పుడు జెయ్యవేంది....?'' మళ్ళీ అన్నాడు నర్సిరెడ్డి.

''నేనిగ మస్కట్‌కు పోను...'' మెల్లగా అన్నాడు మల్లయ్య.

'' ఇప్పుడా? ఎప్పటికా?'' ఒకతనడిగాడు.

'' ఎప్పటికీ...''

మల్లయ్య మాటలు విని అందరూ నోళ్ళు తెరిచారు.

''పోక ఏం చేస్తవోయిక్కడ?'' వ్యంగ్యంగా అడిగాడొకతను.

''పెళ్ళి చేసుకుంటాను... రెండెడ్లు కొనుక్కొని వ్యవసాయం చేస్తాను.''

''మేం చేసింది చాలదా?''

''ఈనె ఎవుసంజేసి పండిత్తడు పుట్లకు పుట్లు...''

''ఇగ పొడ్వుగైతడు తియ్యి..''

''మంచి మంచి ఎవుసాలేమూలకు పడ్డయి...''

''అయినా ఈయెనెకెవలిత్తరట పిల్లను?''

''ఇంకా బాలాకుమారుడనుకుంటున్నాడా... ముప్పయేండ్లెప్పుడో దాటినయి...''

తామూహించింది, ఆశించింది జరుగకపోయే సరికి మనిషికో మాటంటున్నారు మల్లయ్యను... ఒకరిద్దరు ఆతనిని సమర్థించినవారూ లేకపోలేదు...

అందరి మాటలూ విన్నాడు మల్లయ్య.

ఎవరిపైనా ఆగ్రహించలేదు.

''మీరనుకున్నది అయితలేదని మీకెందుకింత కుళ్ళు? నేనెవుసం చేయద్దా? ఇప్పుడు మనలాంటోల్ల పరిస్థితులు మునుపటంత అధ్వాన్నంగేం లేవు... మన ప్రాంతంల దొరలు, దాతలు చాలామంది ఊళ్ళిడిసి వెళ్ళిపోయిండ్రు.. ఇప్పుడు ఒక్కల దగ్గర్నే నూర్లకొద్దెకురాలు లెవ్వు... పాల్లేర్ల బెట్టి చేసుకునెటోల్ల ఎవుసాలు చాలవరకు బందయినయి. స్వయంగా ఎవుసం చేసుకునేటోల్లె భూములు కొనుక్కుంటండ్రు...మునుపటి తీరుగ ఫలానసావుకారికే పంట నమ్మాలన్నది గూడేం లేదు.. మనిమిష్టమున్నోల్ల కమ్ముకోవచ్చు... ఇప్పుడేదో బ్రమ్మాండగ ఉంటదంట లేనుకని బట్ట పొట్టకు డోక లేదనిపిత్తంది.

ఇగ పెళ్ళి గురించి...నాకు ముప్పయైదేండ్లు.. నేనేం పదిహేనేండ్ల పిల్లను చేసుకుంటనంటలేను... మా మ్యానమామ బిడ్డ ముండమోసి ఇంటిమీదున్నది... ఆమెను చేసుకుంట... నేను చేసేది తప్పా...?''

మల్లయ్య మాటలనందరూ విన్నారు. అవి కొందరికి రుచించాయి. కొందరికి రుచించలేదు... కాని అందరిలో ఆలోచనరేకెత్తించాయి.

''మల్లయ్యా! ఊళ్ళేం పాడైంది? నా కొడుకు గూడ నీ వెంబడొస్తడుపో.. బొంబాయిల కంట్రాక్టరును చూపెట్టు... ఖర్చులు పెట్టుకుంట... ఇంకొన్ని రోజులు పోయి డబ్బులు సంపాయించుకరా...'' అన్నాడు మాధవరావు.

''పంతులూ! మీరు అక్కడేమో వుందనుకుంటున్నారు. మీకింత భూమున్నది కద... వంగి పని సెయ్యిమనండ్రి మీకొడుకులను... భూమితోని మా బతుకచ్చు.. భూమినిడిసి పెట్టి, ఊర్నిడిసిపెట్టి పోవుడంటె పంటచేను వదిలిపెట్టి, పరిగేరుకున్నట్టే... అందరుపట్నాలెంబడి పడితేమైత్తది? చూడుండ్రి... ఇంకొన్నేండ్లల్ల అందరు పొలాలకు రావల్సత్తది...'' అని లేచి నిల్చున్నాడు మల్లయ్య.

''కడుపు నిండినమాటలు గట్లనే వుంటయి... ఈనేమొ బాగ సంపాయించుకచ్చుకోని నీతులు జెప్పుతండ్రు.. అందరట పొలాలల్లకత్తరట... ఊళ్ళు బువ్వ పెడుతయట బువ్వ...'' అన్నాడు వ్యంగ్యంగా నర్సిరెడ్డి.

'కొంత సంపాదించిన నిజమే... కాని దాని కోసం ఎన్ని పణంగా పెట్టాను...? వయసును! ఆరోగ్యాన్ని! అభిమానాన్ని! సర్వస్వాన్ని! ఇవన్నీమీకెలా చెప్పాలి...?'

తనలో తానే గొణుక్కున్నట్టనుకుంటా ఇంటికెళ్ళాడు మల్లయ్య..

ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్రవారపత్రిక 2-6-95

మేఘాళ్ళు